

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Egy óra . . . I kor. Egy óra . . I kor. 50 fill. Negyedévre . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utóza 47. és 49. szám.
--	--	--	--

QUO VADIS?

Írta: **Lengyel Zoltán**, országgyűlési képviselő.

Mint a tájékozatlan vándor: e szóval kérdezem én is a nemzetet. Hová megy? Merre tartasz? Jó uton jársz-e?

S a nemzet nem tud felelni. Félre van vezetve. Elvesztette hitét. Elfásult minden közügy és minden iránt. Rettenetesen csalódott. Botorkál. Lidércfény után megy az ingovány, a sülyedés felé. Vagy pedig — nem bánja akármilyen lesz is.

Akinek nemzete sorsa szíven fekszik: első kötelessége, hogy ebből a fásultságból kiragadjon. Hitét kell fölemelni. Öntudatát kell megerősítenie.

Nagy dolgok történtek. A nagy kiegyezést megkötötték, a kvótát fölemelték, a katonai terhek ijesztő mértékben szaporodnak és nincs aki vétőt kiáltson. A nemzet nem is tudta, mik történtek. A hazugság álorcája alatt beadtak neki minden rosszat, a megvásárolt sajtó utján elnyomták a lelkiismeret szavát. A bécsi parancsot eleddig sikerült végrehajtani.

De még nagyobb dolgok következnek. Jön a választói reform. Hosszu időre eldönti sorsunkat. Ezt is magyar kéz tervezi, de a bécsi akarat rostálja meg. Ki tudja: valljon a szemetet hagyja-e meg, vagy a tiszta buzát? A házzsabályok kérdése pedig már is a nyakunkon. Ezt is felülről követelik sa„vezérek“ megcsinálják. Most folyik a harc körülötte, Kevés számu, de világos fejű és elszánt akaratu ember harcol a szólásszabadság mentéseért, sok félrevezetett, hozzá nem értő, a hatalomnak vakon engedelmeskedő „nemzeti hős“ pedig ellene. Hogy fog ez a harc kiütni? Ki mondhatja meg előre?

A katonai létszámemelés kopogtat ajtónkon. Csak elhalasztották, de a követelés erősebb, mint volt. Most hallgatnak vele, mert előbb a házzsabályt akarják hozzá, e végből. Ha ez meglesz: az ellenállás lehetősége nélkül behajtják rajtunk az új véradót is.

Még több is van. Uralkodónk nagyon is öreg. A trónváltozás mind közelebb. Talán évtizedekre, talán még nagyobb időre dől el a sorsunk. Bonyadalmak sincsenek kizárva. Mi lesz e nemzettel, ha vérvesztetten, álmokországban, tetterő nélkül, a közvélemény ébersége nélkül kerülnek mindezek döntésre?

Ne kicsinyelje tehát senki a hazafiui aggodalmakat, a melyek itt és amott, öregek és fiatalok ajakáról naponkint előtörnek. Kevés a bérbe nem vett toll, még kevesebb a szókimondó ember. A hazugság nagyra nőtt és mindent elborít. Ily helyzetben kétségbe kellene esni, ha a nemzetet ezredéven át megőrző gondviselésben nem bizakodnánk és a nemzet józan ítéletében, a döntő pillanatokban mindig bekövetkező éleslátásában, erejében és egységében nem reménykednénk.

Arról nem szólok, hogy mi mindent ígértek a képviselőségre pályázó ismeretlen apróságok és mesterségesen fölfújt nagyságok. Arról sem beszélek: mit váltottak be ezekből. Tudja mindenki. De azt a kérdést domborítom ki, világítom meg: mit tettek a jövőre? Előkészültek-e? Belső bajainkat orvosolták-e? Vagy legalább olyan utra tértek-e, hol valamikor orvosolhatók lesznek?

Itt a hiba! A mult elveszett. A nemzeti küzdelem napfényes igéi sárba kerültek. Ellenzék nélkül való többséget a nemzet egyező akarata. Se erőt, se akaratot. se alkotást nem tud ez fölmutatni. De ez a multé. Mondják: több is veszett Mohácsnál! A jövőt azonban ezzel fedezni nem lehet. A pártélet elzüllött. A nemzet szervezete nem épült ki. Nem az ellenfél, a mi nem volt, önmaguk járatták le magukat azok, kikre sorsát bizta a nemzet. A seregek vesztett csatákon át, a tétlenségben sa népámitó hazugságok között elvesztették erkölcsi bátorságukat. Ezekkel többé győzni nem lehet, ujak pedig mindeddig nincsenek.

Ezért kérdezem: hová megy nemzetem? A felekezeti békét földulták. A pártélet fölött tehetetlen emberek uralkodnak. Kevés számu arra való emberen kívül az egyik gonosz, s másik tudatlan, a harmadik csak szavalni tud, a negyedik vagyoniilag züllött, az ötödik — minél kisebb, annál szemérmetlenebbül hazudik.

Vezetés hijján csoportok keletkeztek. Az egyik a személyi érvényesítést keresi tehetségesebb és megbízhatóbb hazafi rovására. A másik közérdeket akarna ugyan szolgálni, de elfo-

gult, rövidlátó, erőszakos. A harmadik azt tartja egyedül való hivatásának, hogy egy egy felfújt nagyságnak a talpát nyalja. A negyedik s a többi mind csak a saját kis üzlete után futkos. Ha már minden eluszik: éljek még legalább én — gondolja. S csak arra vigyáz, hogy a mit ő lop el, hogyan kenje azt a másikra.

Ezeketl nem várom sorsunk jobbra fordulását. Nem várja az ország sem. Új alakulásoknak kell következnie. Arra van szükség: hogy a szabadelvűség, a függetlenségi eszme és a szocialis haladás egyesülve bontson zászlót. Kosuth Lajos szeplőtlen zászlaját kell újra kibontani. Ez alatt kell egyesülni. Ez alatt kell az országot szervezni, megerősíteni, küzdelembe vinni, újra győzelemhez szoktatni. Mert csak ez alatt lehet. Korcs ivadékok és apró elősdi férgek megrontották a politika hitelét. Felülről vezetett párt ezért nem is fog boldogulni. Rájött a nép, hogy ez urak csak azért gyűjtenek sereget, hogy a maguk javára minél jobban eladják.

Csak oly alakulásnak van értéke ezentul, a melyben a nép milliói maguk kormányozzák a pártot, országos szervezethen kell egyesülnie a függetlenségi harc hiveinek. A legkisebbember is szólhasson bele a dolgok intézésébe és adjon erőt vezetőjének, ha előre viszi, taszithassa le, ha megfutamodik.

A pártélet nagy erkölcsi erejét nemcsak és nem első sorban a politika terén kell érvényesíteni. Bele kell vonni a sajtót a társadalmi élet és a gazdasági munka irányítását, előbbrevitelét is. Gondját kell viselni a népnek, mely zászlónk alá szegődött; kenyeret kell neki adni és nem szavalatot. Ezek az eszmék vezettek a harc előtt és alatt, Ezekért szenvedtem. Ezekért támadtak a segítségemmel erőmmel, harcaim árán hatalomra jutottak a küzdelem után. Támadtak, mert ott hagytak a népet, elveiket, földadták a harcteret, elvesztették csatáikat.

De meg nem tántorodtam. S ma már a régi igazságoknak ujra sok hive van. Egy seregbe fogjuk terelni, hatalmassá teendjük és győzelmessé tesszük végre a népakaratot.

Gond nem játék! Siessen mindenki a Harmathy antiquariumba Fűvészkert-u. 14. Mert ott könyv, ami szép és hasznos, drága és jó; potom áron kapható!

Nagy csönd a politikában.

— Csak Bécs hangos.

Ott intézik a magyar ügyeket.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 29.

Semmi új a nap alatt. Politikai körökben mély csend uralkodik. A vezér-férfiak és miniszterek Bécsben döntenek a magyar milliók sorsát.

A képviselőház holnap, csütörtökön, délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjére az erdélyi birtoktagosítási javaslat tárgyalásának folytatása továbbá az ügyészi és bírói szervezet módosításáról szóló javaslat és menetelmi ügyek vannak kitűzve. Azt hiszik, hogy a Ház ezekkel a javaslatokkal holnap, de legkésőbb pénteken végezni fog. A jövő héten és a reá következő héten nem lesznek ülések.

Holnap a főrendiház is ülést tart, melyen az ujoncjavaslatokat fogják tárgyalni.

A disszidensekkel kötött paktum értelmében tudvalevőleg a mostani parlamenti szünet alatt újabb pártközi tanácskozás lesz a házszabályok revíziója dolában. Mint értesülünk, Justh Gyula, a képviselőház elnöke a jövő hét közepére egy 10—12 tagú bizottságot fog egybe hívni, melyben valamennyi párt képviselve lesz.

A disszidensek közül két képviselőt hívnak meg a bizottságba. Politikai körökben nem hiszik, hogy ennek az újabb pártközi tanácskozásnak valamelyes eredménye volna. Ugyanis a függetlenségi párt ragaszkodik a Nagy Emil-féle indit-

ványhoz és nem hajlandó újabb tárgyalásokba becsajtkozni.

Désről táviratozzák:

A dési választókerület orsz. képviselője, Betegh Imre hó e 27-én hosszas szenvedés után bérlakban meghalt. Holttestét a felőri családi sírboltban fogják örök nyugalomra helyezni. A dési kerületben Betegh Imre elhalálozása folytán megüresedett mandátumra a választási mozgalmak már megindultak. Eddigél két komoly jelölről beszélnek. Az egyik Barcsay Tamás nagybirtokos, ki a legutóbbi választás alkalmával Beteghgel szemben kisebbségben maradt.

A másik jelölt Kühbaker Ferenc, a kereskedelmi bank igazgatója. A dési állami tisztviselők közt mozgalom indult meg, hogy tömörüljenek és tisztviselőt választanak meg képviselőnek, aki a magyar tisztviselői kar érdekeit az országházban képviselje.

Kórházi orvosok sztrájkja.

— Kevés a fizetés

— Nem gyógyítanak.

— Express tudósítás —

Budapest, január 29.

A budapesti közkórházak betegeit veszedelem fenyegeti. Majdnem nagyobb, mint a kór, a mely szegényeket a falak közé kényszeríti. A derék, fáradhatatlan orvosok megelégtették azt a hitvány kis bért, amit a város nekik juttat olyan nehéz gyakorlati munkáért, a mit csak hosszú, fáradságos studium után végezhetnek.

Budapest balparti kórházainak segéd- és alorvosai már néhány hónappal azelőtt agitáltak fizetésük javítása érdekében.

találták meg, hogy a világ azt vélje, miszerint a derék tudós a vulkánba ölte magát.

Mondom, mindenütt ott voltam, de sehol sem láttam az embereket annyira echauffálva, mint az önök városában, a hol rövid szabadságon at töltöm incognitóban és kincseimet sóért és jó szóért cserélem be.

Valami varázslatos epidemia uralkodik Debreczenben, ami az embereket nem egedi mással foglalkozni, mint az *Erzsébet bál*al.

Mindjárt az állomás mellett terül el a Royal kávéház kies füstje. Beültem oda. Ot asztal mellett folyt a kaláber; dühösen, elkeseredetten. Az egyik játékos re noncot is adott, mert a helyett, hogy rá adta volna a tők nyolcast, az Erzsébetbálon járt az esze, amint ő maga vallá be azt, a szemrehányások elviselhetlen sulya alatt.

A corsón még folyt a séta és a flirt. Odalopódtam két fiatal hölgy háta megé és meglestem beszédüket:

— Halványkékben, krém csipkékben leszek.

— És a frizurád?

Gyüleseztek, memorandumot készítettek s kívánságaikat előterjesztették Müller Kálmán dr. főrendiházi tagnak, a balparti közkórházak igazgatójának. A memorandumban kijelentették, hogy ha kérésüket kedvezőtlenül intéznék el, valamennyien egyszerre lemondanak állásukról.

Amitől félték, bekövetkezett. A városnál minden fórumon, a tanácsnál és a pénzügyi bizottságban tisztán ment át az ügy. Pártólag is terjesztették föl a miniszteriumhoz, a honnan azonban jött a zord válasz, hogy a miniszter a kórházak költségvetését általánosságban nem tartja elfogadhatónak és többek közt a segéd- és alorvosok fizetésrendezését elutasította. A belügyminiszter határozata tegnap reggel került nyilvánosságra.

Az orvosok délután gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag kimondották, hogy február negyedikén beszüntetik működésüket. Tegnap este a balparti közkórházak segéd- és alorvosai valamennyien bejelentették Müller Kálmán dr.-nál, hogy lemondanak állásukról s február negyedikén végleges elbocsátásukat kérik.

Ma beszélgetést folytatott egy kórházi alorvossal, egy újságíró, akinek következőkben nyilatkozott az ugynevezett orvossztrájkjéről:

— Amit mi akarunk, az olyan követelés, hogy fönnakadni azon az tud csak, akiben vagy hiányzik az orvosi hivatás megbecsülése iránt való érzék, vagy a ki soha nem látott kórházat. Szerencsére kevés az olyan ember és reméljük, hogy odafönt méltánylásra talál a kívánságunk.

Ha a záros határidőn belül nem dől el az ügyünk, mi föltétlenül elhagyjuk a helyeinket. Ez nem sztrájk. Mi nem vagyunk fölesküdvé, bennünket szerződés nem köti E' eget szorgalmaztuk az ügyünket, ha ilyen kurtán bántak el velünk, mi sem leszünk különbek.

A főrendiház ülése. A főrendiház ma d. e. 11 órakor ülést tart. Az ujonclétszámáról és az ujonclétszám megajánlásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalja.

— A la Yvette Gilbert.

— Jó gondolat. Én kibontott hajjal megyek.

— Ugyan! Az Erzsébet bálra?! Kibontott hajjal?!

— De illik a jelmezemhez... stb.

Tovább mentem. Beallitok egy nyomdába, hogy névjegyet csináltassak, mert a régi vizitkártyám már régi.

— Sajnálom, nem lehet — mondja a művezető — majd csak jövő hónapban szolgálhatunk. Most tánerendet, meghívót, belépti jegyeket nyomtatunk az Erzsébetbálra. Hogy tetszik mondani? Más nyomdában? Hiába. Mindeütt ezzel vagyunk elfoglalva. stb.

Megyek tovább. Bemutakozom a Debreczeni Független Újság szerkesztőségében. Akármily jó nevem is van, egy kis reclam nem árt...

— T. Szerkesztőség! Én vagyok a Bolygó Hollandi. Szeretném, ha Sentára vonatkozólag némi helyreigazításnak adnának teret.

— Készséggel, de csak jövő héten: Most nincs helyünk. Tetszik tudni — a Szent Erzsébet egyesület bálja — stb.

Megyek tovább. Beülök a cukrászdába

Erzsébet-egyesület bálja.

— Levél a Szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Ön, mint jólétnek örvendő, boldog családapa, aligha fog engem ismerni, mert én vagyok az a Bolygó Hollandi, a kit néha Wagner Richard sikerülten tett kotára és tudtomon kívül megszerezte részemre az emberiség rokonszenvét.

Az ő érdeme, hogy a könyvpiacot tetszetősebb alakban jelenek meg, mint a minő igazi megjelenésem s azért engedje meg, hogy a személyes érintkezés helyett levélben kérjek szives felvilágosítást ama csodálatos jelenségek felől, melyeket az önök városában tapasztaltam.

Én már bejártam kétszer a világot (háromnegyed taktusban) és a nevezetesebb községeket szemügyre vettem.

Ott voltam a regebeli Hakon király hajóhadának elsüllyedésénél, a miről Andersen könyvei beszélnek; ott voltam a lisaboni földrengésnél, amit az önök olvasókönyvei meglehetősen hézagosan közölnek, sőt ott voltam Pompei pusztulásánál, a mely alkalommal Plinius ur esernyőjét, kalapját és felöltőjét a Vézuv kráterénél

Törlesztéses kölcsönöket

olesó kamatra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl. Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olesóbbra cserél az Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet Grossman és Mandel Debreczen, Hunyadi-u. 17. sz. Felvilágosítást díjmentesen ad

Sóvágó egyik régi bűne.

—
Most derült ki

—
A tetteseket elfogták.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 29.

A nádudvari csendőrség egyik őrs-
vezetője derekas munkát végzett. Fel-
kutatta egy öt év előtt történt rabló
támadás összes részletét és azok me-
rénlyöit. A betörők, akik nem kisebb
haramiával barátkoztak, mint Sóvágó
János, már mind el vannak fogva, csu-
pán egyet nem érhetett el a hatóság
keze. Ez pedig most beteg, élet-halál
között lebeg. Azonban lakó helyét tud-
ják és felügyelet alá is helyezték.

A vizsgálát által felújított bűnügy
részletei ezek:

Még 1902. év tavaszán történt, hogy
az ugynevezett Tornynos tornya egyik bér-
lőjéhez Steiner Sándor lakására betörtek,
kiakarták az egész házát rabolni. Lehet,
hogy a háznépét is legyilkolták volna. A
rablók szándéka azonban meghiúsult. A
bérleten levő lakás ablakairól ugyanis ek-
kor tájban szedte le Steinerné az ablako-
kat és azok helyett zsalutáblákat alkal-
mazott.

A leszédett ablakokat a lakás egyik
szobájába helyezte el és a haramiák ezen
a szobán keresztül akartak behatolni a
lakásba. Azonban mielőtt ezt teheték
volna, egyik társuk lezuhant a létráról és
beleesett az üvegtáblákba. Az óriási eső
römpölésre egy pillanat alatt talpon volt
az egész tanya népe, mire a betörő banda
természetesen elmenekült. De hogy időt
nyerjenek és üldözőiket megrémítsék né-
hányszor revolver lövést tettek a levegőbe.
A haramiáknak sikerült is elmenekülniök.

Azóta a csendőrség lázasan kutatott
a betörők után, de nem sikerült kézreke-
ríteni őket. A dános rablógylóssággal
kapcsolatban azonban a hadházi csendőr-

ségnek némely adatok kerültek kezeihez,
ekkor a hadházi csendőrség egyik ügyes
és kipróbált őrsvezetője Fogarassy Gyula
vette kezébe a dolog megvilágítását. Mun-
kája eredményesnek bizonyult. Sikerült
megállapítania, hogy a betörők névszerint
ezek voltak. Sóvágó János, ezt a nevet
ismeri a debreczeni közönség, továbbá
Ungváry János, Bernát István és Turóczy
István. E diszes társaságot a csendőrség
el is fogta és ma vagy holnap kísérik be
őket a debreczeni ügyészséghez.

Thuróczyt ugyan még nem tartóztat-
hatták le, mert súlyos beteg, de egyelőre
felügyelet alá vették. Az ügynek szenzá-
ciós része az, hogy Sóvágó Jánost elfo-
gott társaival szembesítés végett Illováról
Debreczenbe fogják kísélni.

Hol van a fiatal pár?

—
Eltűnt Széchenyi gróf és Vander-
bilt Gladisz.

— Távirati tudósítással —

Budapest, január 29.

A nagy ceremóniájú amerikai
nászról ma a következő feltűnést
távirat érkezett New-yorkból:

Vanderbilt és Széchenyi házasa-
ságának utójátéka van a washingtoni
szenatusban is.

Mac Gavin senátor ugyanis teg-
nap a szenatusban rendkívül dühös
támadást intézett ama elzülött monok-
lis arisztokraták ellen, kik az ameri-
kai gazdag örököket pénzüikkel együtt
elviszik az Egyesült-Államoktól. Mac
Gavin támadására egy másik senátor
adott okot, ki a minap azt indítvá-
nyozta, hogy az ily módon az Egye-
sült-Államokból kivitt lányokra kivi-
teli adót vessenek ki, mely az elvitt
vagyon 25%-ában volna megállapi-
tandó.

A személyzet kitüntető figyelemmel fogad
és igyekszik kiszolgálni. A kisasszony
érdeklődéssel nézi torzonborz szakállamat.
Meg is kérdi:

— Ön ugyebár a cigánydirigens?

— Nem.

— Ah, nem! Talán a bancier-
lovag?

— Nem.

— Ah, nem?! Talán a cotillon-
tambour-major?

— Nem. Én a Bolygó Hollandi va-
gyok.

— Vagy úgy — feleli csalódottan a
leány és elrántja előlem a fahét. — Saj-
nálom, e héten csak az Erzsébet bál ren-
dezőségének állunk rendelkezésére stb.

Menekülök. Megyek tovább, de fá-
radt vagyok. Kocsik, hintók, fogatok vág-
tatnak, de álló fiakkert nem találok sehol.
Meggérdek egy rendőrt, hol van egy bér-
kocsi állomás.

— Igenis kérem. Bérkocsi állomás
sok van, de bérkocsi nincs e héten, —
tetszik tudni az Erzsébet bál — stb.

Fáradtan vánszorgom tovább.

Betérek egy kurta kocsmába. Két
férfi ül az egyik asztalnál, ahová letelep-

szem. Hevesen beszél az egyik. „Másfél-
 éves a kis leányom, de ma megszólalt.
Érthetően tisztán. Majd odalettünk a bá-
mulattól.

— Ugyan ugy-e? És mit mondott?

— Azt mondta a lelmem: van már
jegy az Erzsébet bálra? stb.“

Megyek tovább. Az utcákon ember-
áradat tolong. Előitem két férfi halad. Az
egyiknek fel van kötve a karja. A másik
hevesen magyaráz neki:

— Ez örütség, ez a közöny. A lőtt
sebbel nem szabad tréfálni. Ha ma alá-
veted magadat az amputálásnak, talán
megmenthető leszel az életed. . .

— No igen, de elszalasztom az Er-
zsébet bált. Olyan pedig nincs — stb.

Bolyongok tovább. Mindenütt és min-
denütt Erzsébet bál stb.

Végre nem bírom tovább. Lélekze-
tem elfogy. Megállok a kirakat előtt. Gyö-
nyörű tükörfalak képezik a hátteret. Bele-
tekintek és ime, a tükörből nem az én
zord arcom verődik össze, hanem egy mo-
solygó, derült kép — az Erzsébet bál!

Szerkesztő ur! Mit jelent mindez?!

Tolmácsolja.

Drumár.

A Széchenyi párnak sikerült az
ujsgátudósítók és fotografozók éber-
ségét kijátszani. A mióta hétfőn auto-
mobilon elhagyták a Vanderbilt-palotát,
azóta minden nyomuk elveszett.

Egy ujság szerint Long-Izland kö-
rül hajóznak, másik szerint Westburg-
ban vannak; de valószínű, hogy
egyik hír sem felel meg a valóságnak.

Lónyai Piroska kalandja.

—
Cabaret művész nő lesz.

—
Évi gázsi: 32 ezer korona.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 29.

Egy Balla Ignác nevű közismert ál-
ujsgáíró, debreczeni szerepléséről ír egy
nagyváradi laptársunk. Arról van szó,
hogy ez az ügyes svihák álujsgáíró el
akarta szerződtetni Lónyai Piroskát caba-
ret művész nőnek.

A humános eset állítólag a követ-
kezőképpen történt:

A magyarországi köruton eljutott a
multkoriban Balla Berger Ignác Debre-
czenbe. Bebukant ide, mint hajdan Pe-
tőfi Sándor, a lángelkű poéta. Körül-
zött a városban: a hiénáknak jó szimat-
juk szokott lenni. A kit legalkalmasabb-
nak talált a becsapásra, az Lónyai Pi-
roska volt, a debreczeni primadonna.

Balla Berger Ignáczen ellenállhatat-
lan fekete császárkabát ragyogott. A szö-
vetet fényessé avatták az eddig elért sike-
rek és diadalok. A primadonnához tehát
meglehető eleganciával kopogtatott be.
Nem tudjuk, milyen néven mutatta be
magát, de hiszen az ő nála teljesen egyre
megy.

— Az Andrássy-uti kabaré megbi-
zottja vagyok — egyébként fővárosi ujság-
író — s egyenesen azért küldött barátom:
Nagy Endre, hogy magát a kabaréhoz
szerződtessem.

A primadonna kitüntető szíveséggel
fogsdta az előkelő idegent.

— Es mennyi a gázsi? kérdezte Ló-
nyai Piroska.

— Harminckétezer korona egy esz-
tendőre

Balla Berger Ignác, a mint látjuk
igen bőkezű gavallér. És ez éppen elég
jogeim volt arra, hogy a primadonnánál
alaposan beuzsonázzék.

A krónika most vesz fordulatot.
Lónyai Piroska valami csekélység miatt
összeveszett Zilahy Gyulával a direktorá-
val. És kifakadt a primadonna körülbelül
a következő szavakkal:

— Nekem ne parancsoljatok azért a
rongyos gázsiért! Hiszen csak kegyelem-
ből énekeltem eddig is. Most már elég —
itt hagyom az egész gárdát. Leszerződöm
Andrássy-uti kabaréhoz évi harminckét-
ezer koronáért!

És Lónyai Piroska a bekvártélyozott
Balla Berger Ignácra gondolt s felbon-
totta a szerződést. Azután hazasietett.
Ballát éppen a tizórainál találta.

— Felbontottam a szerződésemet és
elfogadom a maga szeretetreméltó aján-
latát.

— Végre! — kiáltotta Balla Berger
Ignác s a zsebéből kivette a kész szerz-ö-

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

dést. A primadonna rózsás körmeivel alakanyarította a nevét.

— Az előlegről majd holnap beszélünk — mondta a híres fővárosi zsrnaliszta ismert könnyedséggel.

Balla Berger Ignác az előleget kétségtelenül úgy értette, hogy azt ő fogja felvenni a boldog primadonnától. Erre azonban nem került sor. Még aznap este valami nagyváradi ismerőse látogatta meg Lónyai Piroskát és leleplezte a jeles fiatal embert, aki jobbnak látta, hogy megugorják Debreczenből.

A gyilkos milliomost felmentik.

Ninos rendjén a szénája.

Orvosszakértők véleménye.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 29.

Még jó ideig el fog tartani a Thaw pör tárgyalása, bár a nagy anyagot a bíróság feldolgozta. Általános a vélemény, hogy a gyilkos milliomost felmentik, mert az orvosok az elméjét nem találják hiba nélkül valónak.

Ma a következőket jelentik New-Yorkból.

A Thaw perben több orvost hallgattak ki tanuként a vádlott elméleti állapotáról. Dr. Wells londoni orvos leírja Thaw elméleti állapotát, akihez nyolc év előtt Londonban hívták.

— Én Thawot — beszélte az orvos — kórházba küldtem. Amikor meglátogattam, olyan elméleti állapotban találtam, melyet akut mániának lehetne nevezni. Majd úgy táncolt ide oda a szobában, mint egy örült, majd csendesen és mozdulatlanul feküdt ágyában, szemével mereven nézett maga elé bámulva. Többször attól tartottam, hogy öngyilkossá lesz. Nem volt láza és mégis félrebeszél, mint valami lázbeteg.

Arra a kérdésre, hogy milyen véleményét alkotott magának a vádlottról, az orvos azt felelte, hogy az ő diagnózisa az, hogy Thaw akut, de időnként visszatérő tébolyban szenved.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtökön Varázskeringő, operette C bérlet.

Pénteken Varázskeringő, operette A bérlet.

— **Varázskeringő—Zsigmondval.** Ma este a Varázskeringőben újból Zsigmond adja francia szerepét, a melyben tegnap oly szép sikert ért el, s általános tetszésnek örvendett.

— **Érdekes reprise.** Mig a drámai személyzet az Aczélkirály színműre készül, addig az énekes személyzet szorgalmasan tartja próbáit a Nap és Hold operettből, amelynek fülbemászó édes muzsikája örökbecsű marad a közönség körében.

— **Paraszthőség népszínmű.** Ezt a Debreczenben évek hosszú sora óta nem látott népszínművet tanulja teljes ambícióval a személyzet, amely legközelebb fog

színpadra kerülni. A népszínműhöz az eredetét Mártonfalvy György jeles karmesterünk komponálta. A közönség körében élénk érdeklődéssel várják Than Gyula lapszerkesztő e kedves népszínművének előadását.

— **Aczélkirály.** Az Aczél király szombati premierje iránt óriási érdeklődés mutatkezik, s méltán, mert ilyen nagy sikert elért színmű régen került már előadásra mint az Aczélkirály. A darab főbb szereplői: Hahnel László, Báthory, Szakács Ternyei, Békés, Bérczy stb.

Váltóhamisító kereskedők

Visszaélés a felek bizalmával.

Ellítették őket.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, január 29.

Két derecskei kereskedő felett hozott ítéletet ma a debreczeni királyi törvényszék dr. Oláh Miklós bíró elnöke alatt. Az volt a bűnök, hogy üzletfelek bizalmával rutul visszaéltek, illetve azokat a náluk elhelyezett váltók értékesítésével becsapták.

Schönfeld Albert és testvére Schönfeld Eliás derecskei kereskedők termények eladásával és vételével foglalkoztak. Rend szerint a vásárolt terményekre előleget adtak az eladónak, de egyszeremint aláírt váltót követeltek tőlük.

Amint a váltót a féltől megkapták, azonnal kiállították nagyobb összegre és a debreczeni bankoknál értékesítették. Állandóan így manipuláltak, amiről az eladók természetesen mit sem tudtak. Mig végre bűnös üzelmek kiderültek és a csaló testvéreket letartóztatták.

Kilenc hónap óta vannak vizsgálati fogságban. Ma mondott ítéletet felettük két napi tárgyalás után a bíróság. — A fiatalabb Schönfeld Albertet 10 rendbeli okirathamisítás elkövetésében mondta ki bűnösnek és ezért egy évi és hat havi, az idősebbet Schönfeld Eliást pedig 11 rendbeli okirathamisító büntette miatt egy évi börtönbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen mindkét vádlott fellebbezett. Schönfeld Albertet az ítélet jogerőre emelkedéséig szabadlábra helyezték.

UJDONSAGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A törvényhatósági bizottság tegnapi közgyűlésének jegyzőkönyvét ma délután hitelesítették az e célra kiküldöttekből álló bizottsági ülésen.

— **Ménlovak kiosztása.** Mint minden évben, úgy az idén is megtartják a ménlok kiosztását. A ménlok kiosztása ma lesz a méntelepen, ahol falusi gazdáknak adják ki a jó katona lovakat. A város képviselőtében Király Gyula tanácsnok lesz jelen a ménlovak kiosztásánál.

— **A Ganz-gyár beadványa.** A villamos telepet építő Ganz-gyár tudvalevően a múlt héten nagy kárt szenvedett Budapesten, amennyiben robbanás folytán egyik telepen tűz támadt. A gyár vezetősége ma beadványt intézett Debreczen város tanácsához. A beadványban kijelenti a

Ganz-gyár, hogy a tüzeset miatt valószínűleg egy kis késedelmet fog szenvedni a telcpépítés. Ezt a szerződés ide vonatkozó pontjára utalva közli a tanácsal, nehogy ebből félreértés vagy kellemetlenség származzék.

— **Szávay Gyula a Nemzeti Színházban.** Szávay Gyula és Géczy István fantasztikus drámai mesejátékát, a „Világosság”-ot Somló Sándor igazgató február hó végére tűzte ki előadásra. A Nemzeti Színház fényes kiállításban szándékozik színrehozni a darabot, melynek főszerepeit Márkus Emilia, Paulay Erzsébet, Bakó, Odry, Mihályfy, Gál Gyula és Rózsahegy játszik.

— **A szabad iskola.** Ma csütörtökön a szabad iskolában dr. Kovács Gábor jogtanár tart előadást a szociálmusrról az ipartestület dísztermében (Simonffy-u. I. c. II. emelet).

— **Ki a vendég?** Budapestről írják: Az igazságügyminisztérium kapujában tegnap délelőtt két bérkocsi állott. Az egyikből Gromon Dezső volt honvédelmi államtitkár szállott ki, a másik Barabás Bélát hozta. A régi és az új rendszernek ez a két markáns alakja a kapuban találkozott. Nagyon udvariasan tessékelték egymást:

— Kegyelmes uram! — mondta Barabás — parancsolj!

— Hohó! — tiltakozott Gromon — tied az elsőbbség.

— Én nem vagyok kegyelmes ur! — védekezett nevetve Barabás.

— Én még sohasem elnököltem a delegációban! — válaszolta ugyancsak mosolyogva Gromon.

Még pillanatig folyt ez az udvariaskodás, azután egyszerre Barabás kiegyenesedett:

— Kérdj csak előre, kegyelmes uram! — mondta. — Most mi vagyunk itthon!

— **Több tárgy nem lévén.** Egy erdélyi kis községben a képviselőtestület legutóbbi ülését parázs kis botrány zavarta meg. Az egyik képviselőtestületi tag összeveszett a községi tanítóval és miután érveivel nem sikerült a nyakas tanfőúr kapacitálnia, dühbe gurult és ami a kezébe akadt: tintatartó, levéluyomó, pohár, csengő, azt mind egymásután a tanító fejéhez vágta. A gyűlés persze félbeszakadt különben is már a vége felé járt. Amikor aztán újból megnyílt az ülés, a képviselőtestületi tagok nagy többsége azt kívánta, hogy — örök időkre megbélyegzendő a magáról megfélemezett embert — a botrányt a jegyzőkönyvben meg kell örökíteni. Ezt el is határozták. Amire a jegyző meg is írta a dolgot a jegyzőkönyvben, még pedig a következőképpen: „... Ezután A. K. képviselőtestületi tag a nyílt ülésen összeveszett R. L. képviselőtestületi taggal és minden tárgyat a fejéhez vágott. Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.”

— **Cserebogár veszedelem.** A földmivelésügyi miniszter a rovartani központi állomás jóslata alapján értesítette a várost, hogy a ránk jövő tavaszon óriási rajokban fog kikelni a cserebogár. A tanács az irtási munkálatoknak legszélesebb körben való foganatosítása iránt felhívta a kapitányi hivatalt.

— **Pályaíj szegény házások számára.** A hivatalos lap tegnapi száma pályázati hirdetményt közöl. — Hát ez a korona alapítvány ez évi kamataira pályázhatik az a szegény házaspár, mely ebben az évben kelt össze s mely igazolja, hogy felesége is, a férj feddhetlen

élőletű élnek. A miniszter koronás kecsken a pályates ház ezerre szegény is meg pályadi

kay Ist látható reskedő csapása művész ezt az gyönyör nevezh pek leg egyes készült tehetség kép tör üzlet e s arány lója, de tal a n festőm nyörü

dása. hogy a tyák g városor nagy t ez össz mészár és ugy állatok

cimen Eszter lenség szenvedett megha házi fé széki

ország nay V ülésen vételi a Pécs ajánlot a Pécs tendő Az épí kivül művel majd nem v

közvá ügyés 22 kor megin

lyamá talban be: F meczy Géza 80 év Bessen logh

nal al iskolá

a szá habzás hogy

élőéletű volt s most példás házasságot élnek. A pályázati kérvények a belügyminisztérium címére küldendők. A 6000 koronás alapítványt néhai Eiber Antal dr. kecskeméti orvos tette. Minthogy azonban a pályadíj csak egy szegény, de becsületes házaspárnak adható ki, a többi sok ezerre nézve sovány vigasztalás, hogy szegénységük mellett a becsületességük is meg van s így elnyerhették volna a pályadíjat.

— **Legújabb Bocskay kép.** Bocskay Istvánnak egy újabb o'ajfestésű képe látható tegnap óta Varga József butorkeskedő kirakatában. Egy fiatal, a sors csapásaitól sujtott tehetséges székely festőművész, sóváradai Kovács Vilmos festette ezt az óriási képet, a melyet, izléses gyönyörű aranybronzszínű keretével, méltán nevezhetünk az eddig ismert Bocskay-képek legszebbikének. A képnek minden egyes részén meglátszik, hogy gonddal készült és ami a fő, hogy festője nagy tehetséggel megáldott ember. A kiállított kép tömörked nézőt vonz állandóan az üzemel és hisszük, hogy e remek szép s aránylag, olesó képnek nemcsak csodálójá, de mihamarabb vevője is akad, miáltal a nehéz anyagi viszonyok között levő festőművész méltó jutalmát veheti el gyönyörű munkájának.

— **Vesztett kutyák garázdálkodása.** Részletesen adtunk már hírt arról, hogy a vármegye területén a vesztett kutyák garázdálkodnak. Tegnap Balmazújvárosban a nagyháti pusztán tört ki egy nagy tanyai komondoron a vesztés és ez összemarta a gazdasság jószágait. Nagy mérszálás vette aztán a tanyán kezdetét és úgy a vesztett kutyát, mint a megmárt állatot lebunkózták.

— **Csecsemő a lángokban** Ilyen címen megemlékeztünk tegnap Csomós Eszter 19 hónapos csecsemő szerencsétlenségéről, aki borzalmas égési sebeket szenvedett és beszállították gyógykezelés végett a kórházba. Ma a kis gyermek meghalt. Holttestét dr. Hutiray József kórházi főorvos és Láng Sándor dr. törvényszéki orvos felboncolták.

— **Egy kiállítás sikere.** A pécsi országos kiállítás bizottsága tegnap Zsolnay Vilmos elnöklésével ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy a kiállítás bevételi feleslegét, 50,000 koronát, valamint a Pécs város által a kiállítás céljaira felajánlott összeget, együttvéve 120,000 K-t, a Pécs városi állami hozzájárulással létesítendő közművelődési ház céljaira fordítják. Az épületben a városi, püspöki muzeumon kívül a pécsi ingyenes könyvtár s más művelődési intézetek is helyet foglalnak majd. Magyar kiállítás ilyen sikerrel még nem végződött.

— **Tolvaj cseléd** Rosenfeld Albert közbiztonsági korcsmáros feljelentette az ügyészségen cselédjét Hegedi Máriát, mert 22 koronáját ellopoit. A tolvaj cseléd ellen megindították az eljárást.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Fehér István ev. ref. 87 éves, Helmezy László ev. ref. 72 éves, Veres Géza ev. ref. 14 éves, Vörös Mihály r. k. 80 éves, Kovács Imréné ev. ref. 44 éves, Bessenyei István r. kath. 9 hónapos, Balogh Imre ev. ref. 19 napos.

— **Egy gyakorlott zongorista** azonnal alkalmazást nyer Percel Carola táncz iskolájában Szent Anna-u. 22.

— **Szabó-féle pármái Ibolya-szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet

vele. Készíti Szabó Béla piperezappangyáros Miskolcson. Darabja 80 fillérért kapható: Debreczenben Jóna és Jóna, Rác Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyás E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Ujfehértón Tróp Gyulánál, H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznel Simonfi-u. 2 sz. a. ahol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

— **Száritott lengyel gomba, ridzike** salátagomba Kontsek Gézánál.

A delegáció ülése.

Elfogadták a közös pénzügyminiszter költségvetését.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 29.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság ma folytatta ülését Bécsben. A bizottság a közös pénzügyminiszter költségvetésével foglalkozott. Harkányi Frigyes báró elnökölt a bizottság ülésén s a költségvetést Rudnyánszky József báró terjesztette elő.

A költségvetés 162 ezer korona emelkedést mutat. Az előadó kérte a javaslat elfogadását. Beszéde során megismételte azt a régi óhajunkat, hogy a közös pénzügyminiszterium Budapestre helyeztessék át és hivatalnoki karban minél több magyar honos alkalmaztassék.

Burián János közös pénzügyminiszter kijelentette, hogy az áthelyezés kérdésében nem foglalhat állást s nem is nyilatkozhatik. Arra nézve azonban, hogy minél több magyar alkalmaztassék, kijelentheti, hogy ez évről évre gyakorlatban van s eddig is sok magyar honos szolgál a miniszteriumban.

Harkányi Frigyes báró az 1906. évi zárszámadás dolgában intézett kérdést Buriánhoz.

Felszólaltak még Darányi Ignác földmívelési miniszter és Molnár János s ezután Burián reflektált a megjegyzésekre, majd a bizottság elfogadta a költségvetést általánosságban s áttért a részletes tárgyalásra.

Az ülés a költségvetés letárgyalása után véget ért.

TÁVIRATOK.

Wekerle a királynál.

Budapest, jan. 29. Bécsből táviratozzák: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt a király ma délelőtt Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta. Ez okból a magyar delegáció pénzügyi albizottságának ma délelőtt tartott ülésén a magyar kormány képviselőiben a miniszterelnök helyett dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter jelent meg.

Drótnélküli táviró.

Berlin, jan. 29. Ujrendszerű drótnélküli táviratozást mutatott be Leppel felhalál a műszaki csapatok felügyelőség-

nek. A kísérlet, amely a Berlin mellett Reinickendorf és a tőle 230 kilométernyire lévő Braunschweig között történt, szépen sikerült. A rendkívül egyszerű és kiterjedelmű készülék kis mennyiségű elektromos áram felhasználásával nagy effektust nyújt és e készülékkel lehetségessé válik a drótnélküli telefonozás is.

Öngyilkos festőművész.

Budapest, január 29. Nizzából érkező távirat szerint Kardos Gyula festőművész öngyilkossá lett. Kardos 51 éves volt. Néhány év előtt ünnepelet művésze volt az országnak. A király is megvette egy képét a budai vár számára. Betegség gyötörte a művészt, utóbb anyagi gondok is zavarták s ezért követte el tettét.

A kórházi orvosok sztrájkja.

Budapest, január 29. A kórházi orvosok sztrájkjában fordulat állott be. A főváros tanácsa az ügyet pártolólágg terjesztette fel a belügyminiszteriumhoz, ahol február 4 ig a kérdést elintézik. Így a sztrájkból, több mint valószínű, nem lesz semmi.

Rablógyilkosság.

Varsó, jan. 29. Alarcos rablók a kielinai nemesi birtokon éjjel betörték a kastélyba, Werner Henrik földbirtokost feleségével és hároméves fiacskájával együtt meggyilkolták, kirabolták a kastélyt és azután elmenekültek. Az egész környéken a legnagyobb felháborodással beszélnek s a gyalázatos büntényről, mely a lakosság vagyonosabb részét rémülettel és nyugtalansággal tölti be.

Agyonlőtt anarchisták.

Odessza, január 29. A rendőrségnek sikerült a Grigori Merk és Ajudak gőzszökön történt robbanásban részes két anarchistát letartóztatnia. A börtönbe való szállítások alkalmával az anarchisták elmenekülni igyekeztek, aminek következtében a rendőrök agyonlőtték őket.

A bűnös Budapest.

Borus szerelem.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 29.

Budapesten rettenetes nagy a nyomor, ijesztően sok az éhező, a nélkülözésektől csaknem megbolondulnak az olyan emberek is, akik jó ruhában járnak, de az öngyilkosságra ezek közül a legkevésbé gondol, a halál önkéntesei leginkább a szerelmesek közül sorakoznak.

Szalai II. János rendőr ma éjjel a Várkert rakparton megfigyelt egy nőt, aki fel és alá sétált a parton, gyakran megállt a partszélen és belebámult a Dunába. Őda indult, hogy megszólítsa, de a nő észrevette a közeledő rendőrt és hangos sikolylyal a vízbe ugrott.

Kimentették és bevitték a dunai kapitányságra, ahol elmondotta történetét.

Torma Jánosné született Zálespok Rozáli 39 éves, szakácsnő. Otthon a faluban egy legénybe lett szerelmes, a legényt besorozták katonának, felhozták Budapestre. Ő elhagyva az urát, utána szökött. De a legény itten más szeretőt keresett magának, őt elhagyta.

Ezért annyira elkeseredett, hogy meg akart válni az élettől. De megígérte, hogy nem teszi meg, csak azért is életben marad és elfelejti a hűtelent.

Ugyancsak szerelmi bánatában követte el öngyilkossági kísérletet Faragó Antal 21 éves napszámos.

Faragó bement a Szondy-utca 50. számú ház félreeső helyére és ottan forgópisztolylyal föbe lötte magát.

Életveszélyesen megsérült, haldokolt, a mikor a mentők a Rókus kórházba szállították.

Ugyanilyen prózai helyen követett el öngyilkosságot a szintén nagyon szerelmes Szabó Ferencz 19 éves lovászfú.

A Bajza utca 42. számú ház illemhelyén mellbe lötte magát. A mentők bevitték a II. sebészeti klinikára, de itten meghalt.

A mai éjszaka szerelmes életuntjai mellett öngyilkossági kísérletet követett el H. Józsefné házfelügyelőné az Alkér-utcában. H. Józsefné szerelemből ment férjhez és a ház faskamrájában mégis felakasztotta magát.

Összeveszett a férjével és azért akart meghalni. De idejekorán észrevették és levágták.

A mentők lakásán hagyta.

Ingatlanforgalom.

Fábián Gábor és neje Szegedi Zsófia veszik a pusztá nagycseréi 58 sztkvben foglalt 19 hold 1133 négyzetöl kaszálót Kovács Lajosné Kandi Esztertől 11600 koronáért.

Balla István és neje Kis Róza veszik a debreczeni 1932. és 2623. sztkvben foglalt Kut-utca 74. és 76. számú házat a Debreczeni Első Takarékpénztártól 5756 koronáért.

Schneller Anna veszi a debreczeni 2153. sztkvben foglalt 3 hold 366 négyzetöl ujosztású földet Salenki Mihály és neje Varga Máriaától 3150 kor.

Kovács István és neje Miskolczi Juliánna veszik a debreczeni pusztá fancsikai 79 sztkvben foglalt 6 hold 1034 négyzetöl kaszálót Nagy Bálint és neje Szodai Sárától 3900 kor.

Tóth Gergely és neje Takács Juliánna veszik a debreczeni pusztá-bánki 110. sztkvben foglalt 6 hold kaszálót Tar Józsefné Ormós Juliánától 2400 kor.

Szajkó László és neje veszik a debreczeni 3984 sztkvben foglalt 791 négyzetöl homokkerti szőlőt 2400 koronáért Györfi Lajos és neje Kemecey Rózától.

Kovács István és neje Szabó Mária veszik a debreczeni 6438 sztkvben foglalt 47 négyzetöl Csapókerti szőlőt Sándor Lajos és neje Német Sárától 1800 koronáért.

TÖRVENYKEZÉS.

Verekedő béres. Dankos László béres a múlt év október 30-án Mártonfalván összeszólalkozott Hadnagy István bérestársával. Az összeszólalkozásból csakhamar verekedés támadt, miközben Dankos felkapott egy vasvillát és azzal Hadnagyot úgy föbe ütötte, hogy ez elvesztette beszédképességét. Dankos ezért súlyos testi sérülés büntetvével vádolva állott ma a bíróság előtt, amely jogerősen 9 havi börtönbüntetésre ítélte.

Utiköltség Amerikában. Spierer Izsák temesvári bázaló 1907 janus 18-án Budapestre utazott. A vasuti kocsiban megismerkedett Holló István István, Holló Ágoston és Kiss László földmivesekkel, akik beszélgetés közben elmondták, hogy kivándorolnak Amerikába. Spierer apróra megismerkedett a kivándorlók életviszonyaival is ennek felhasználásánál az

egyik állomásról a kivándorlók nevében táviratot küldött Holló Istvánnak, Holló Ágostonnak és Kiss Lászlónak, akikről az utiköltség kiegészítése címen 50, 50 koronát kért azzal, hogy a pénzt férjeik részére Holló István címen poste restante küldjék Pomázra. Spierer ezek után elment Pomázra, de ott pénz helyett tagadó választ tartalmazó táviratot vett kézhez. Az asszonyok néhány nap alatt rájöttek a turpisságra és férjeik utasítására följelentették Spierert, aki ellen az ügyészség csalás büntetvének kísérlete címén vádiratot adott. — A vádtanács ma dr. Langer bíró elnöklete alatt, dr. Kisfalvi A. Rezső védelme után bűnügyben megszüntető határozatot hozott, mert a jelen esetben csak csalás vétségének a kísérletéről lehet szó, ami azonban rem bűn tethető.

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

85. **Bűnügyi regény.**

— Hát ugy, hogy a nagymamám vagyona valamikor mind az enyém lesz. Pedig sok van ám neki! Hanem még más mondanivalóm is van, — tettem hozzá komolyan. — Fontos okaim vannak azt hinni, hogy a bünt, mely miatt a ám megszenvedett, tulajdonképpen nem is ő követte el. Ha nem hinném ezt szívem mélyéből, sohasem mertem volna az ön felesége lenni. Egyelőre csak szavakat mondhatok; de remélem, hogy nem sokára szegény apám emléke egészen tisztázva lesz.

Imre hallgatott, de láttam arczából, hogy ezt a reményemet csak lányos ábrándnak tekinti. Kis vártatva mégis így felelt:

— Remélem és kívánom, hogy beteljesüljön ez az óhajta.

Aztán elövette az óráját s megnézve, kedélyesen folytatta:

— Nos, Nellie, már öt óra. Nem hívna meg uzsonnára?

— Ma este nem, — viszonzám a fejemet rázva.

— És ugyan miért éppen ma este nem, ha szabad kérdeznem?

— Mert a nagy ujságot én is akarom hírül vinni nekik.

— Talán jobb így, — felelte Imre mosolyogva, — mert ha én mondanám el, valószínűleg késsel kergetnének ki a házból.

— Jöjjön holnap délután! — szóltam, kinyitva a rácsos kaput s kezemmel bucsut intve.

— Jöjjön el holnap délután, — de korán jöjjön ám!

XXV. FEJEZET.

Ujság az esős napon.

— Egész évszázad, mióta oda vagy! — szólt Kata ásitva; — ugyan hol voltál ily sokáig?

— Ej, alig egy órája, hogy elmentem, — szóltam kitérőleg, mert nem akartam ajtóstól berontani az ujsággal.

— No, tedd le hát a kalapodat, — folytatta Kata. — Remélem, senkivel sem találkoztál ebben a csunya időben?

— De pedig találkoztam, — feleltem félrefordulva, mialatt a kalapomat és a nagykendőmet levettem; — Karsay kapitánynyal találkoztam.

— Fordulj hát felénk, Nellie, — szólt most Zsuzsa is aggódalmasan; — és mondd meg... talán csak nem helyezték át az ezredet?... talán csak nem mennek el?

— Nem, legalább én nem tudok erről semmit, és... és... ej, minek ezifrázom?... — s arczátlanul feljűk fordulva folytattam: — ha elmennek is, a kapitány meghívott engem, hogy kísérjem el őket, mint felesége. Azt hiszem, hogy ujságnak ez elég ujság.

— Micsoda? — kiáltott föl Kata fölgorva; — mit mondtál?

— Tudtam, hogy ez lesz a vége! — kiáltott föl Zsuzsa diadalmasan. — En oly boldog vagyok! Te igent mondtál, Nellie, ugy-e? Remélem, hogy igent mondtál? — ismételte szorongva.

Nem feleltem, csak a fejemmel bólintottam.

— Azt hiszem, boldog is leszel, — folytatta Zsuzsa. — A kapitánynak pedig igen jó izlése van... hanem tudja e már... — tette hozzá suttogva.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1908 január 28

A malmok tartózkodása folytán a contremintulzásig bátorodott föl és az áprilisi terminusokat vehemensen rombolja le. — a nagy áresés következtében kényszer eladásokat kell a bizományosoknak eszközölni és a további devaltációt involvál. — Az októberi határidők szilárdak, mert e hó országsszerte elolvadt, a vetések takaró nélkül állanak, és az amugy is gyöngye vetéseket féltik a gazdák a netaláni beálló erősebb hidegtől, ez vételekre buzdítja a szekulációt. — Készaru kedvtelen, 10—15 olcsóbb. Zárlat 4 és fél órakor.

1907. októberi buza	10.47.—49
1908. áprilisi buza	11.98.—99
1907. októberi rozs	9.04.—05
áprilisi rozs	10.08. 09
1907. októberi zab	—
áprilisi zab	7.92.—03
1908. májusi tengeri	6.83.—84
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi repce	—
1907. szeptemberi tengeri	—

Uj mézarszék.

Simonffy-utca 2. szám alatti mézarszék helyen, 14. ajtó szám alatt

vidéki marhahus árusítás

február 1-én megnyílik, a hol

I. rendű hus 60 krért
II " " 50 "

lesz kapható.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvileli tanfolyama

folyó év február 3-án ismét megnyílik.

Tandíj 50 korona.

Nappali és esteli oktatás.

Beiratás: naponta 11—1-ig. (Városi bérpala 2. sz. III. kapu 2. emelet.)

Üveg, tükör, porcellán és zománczozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretkezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.

Tanuló felvétetik.

Uj

és

DEBRECZ

Élv

kezésekh

után vas

kivánatra

munkák

mok javi

szekrény

vállalunk

Saját

és egyes

ban vala

tott szec

ronák, ve

Gőz és cs

vagy nag

A hölgy

Bécsi

n. é, hölgy

modelk, v

is kielégít

derékfű

megnagyob

kész áruka

tartok, tov

divatos

pedig bárm

alatt a leg

A nag

gatását tov

Pia

s

Közp

Simonff

Ah

dernebb,

a legizlé

Színházl

a lego

Me

Saját v

mök, bl

legszebb

Uj Vasöntőde

és gazdasági gépgyár
DEBRECZEN, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy ócska után vasból vagy rézből ujat önteni, kívánatra megis munkálni. Műkovács munkákat, esztergályozást, gépek, malmok javítását és átalakítását, új tűzszekrényeket lehető legolcsóbb árért vállalunk.

Saját gyártmányu kutszivattyuink és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használt de ujonnan javított szecskavágók, járgányok, ekék, boronák, vetőgépek stb. igen olcsón eladóak. Gőz és cséplőgarnitúrák eladóak és kisebb vagy nagyobbért elcsereíltetnek.

FÁI és BOZSIK.

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modellek, valamint a legkényesebb izlést is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet megnagyobbítottam, dusan felszereltem, kész árukat nagy választékban raktáron tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészítek.

A nagyérdemű hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

Özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal szemben. Báró Josinezy-ház.

Központi női felöltő

áruházban

Simonffi-u. 2. szám (Városi bérház.)

Ahol a legelegánsabb, legmodernebb, a legújabb, divatosabb és a legizlésebb Női felöltők, Kabátok, Színházi Belépők, Szőrme boák

a legolcsóbban kaphatók.

Megrendelés szerint készülnek Saját varodámban divatos costumok, bluzok slafrokok és aljak a legszebb kivitelben, jutányos árban.

Telefon 210. Telefon 210.

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzin- hőlég és nyersolaj motorok javítását, orvosi fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

Saját termésű

O és uj hegyi fajborok

kaphatók 50 literen felől

Tóth Sándornál

Hunyady-utoza 26.

Kérje

Emmerling Adolf

gyáros

tűzijáték, lampion, fáklya és zászló-árjegyzékét

BUDAPEST, Gróf Károlyi-u. 26. sz.

Telefon 6-39.

Ha

pénzkölcsönre

van szüksége,

forduljon

Klár Andor

bankirodájához

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Telefon 445. sz. Telefon 445. sz.

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Saját készítményű sérvkötők, haskötők, suspensorok. ><

Gummi görcsér harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek ><

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piacz-utoza 12.

(Stenzinger-ház.)

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Csipke ruhák, Batist ruhák, legdivatosabb selymek, Francia himzett batistok >>>>

Óriási választék !!

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Répa vágók, Szecska vágók és Lánzos ekék.

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben

öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsi rakomány.) Takarékos tüzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asztali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan esztőlözlök. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüstfény.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevotósége

(Piacz-u. 72.) által ké ittetnek.

Szakszerű felvi gositással, tervzetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dsa választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Apró hirdetések. A „Mezőgazdasági Bank

1) szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedve minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Havasi teavaját előnyösen szállít egy nyolczad, egynegyed, fél és 5 kilogrammos csomagokban a Magyar Gazdák Értesítő Szövetkezete Székelyföldi kerületi fiókja (82) Székelyudvarhelyt.

Csigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Verge“ egészségi szivarkahüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tisztai „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Magy. verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin fadóboxban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Püsterhütóvel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Csigarettá töltő 6 „	
Vidékre (6000 db.) frankó küldés.	

Telefon 168.

Telefon 168

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárvállalata Kosuth u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez lakások, üzletek és gyárak részére. Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítókat és villamos csengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközli. Saját motorerővel berendezett, rézsiszolás, nickelés és galvanizálás. Villamos zseblámpák K. 1.70-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiú és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főlvetetnek Deák Ferenc-utca 22.

Asszonyok kiknek egész napjuk szabad, könnyű foglalkozást kaphatnak. Czim a kiadóban.

Magán-detektiv ajánkozik a legdisebberbb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbizhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Délutáni irodai alkalmazást keres érettségizett fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó karban levő cimbalom eladó. Czim a kiadóba.

Hoffmann és Kronovits könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festőgyárának festékével

mint szövetkezet

DEBRECZEN, Piacz-utca 38. szám.

(Főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

Kezességi jótállás,

betáblázás,

életbiztosítási kötvény,

vagy értékpapír fedezet mellett.

Debreczen, 1908. január hó.

Az Igazgatóság.

Kérje

Emmerling Adolf

gyáros

ootillon, tánoztura, knallbonbonok, jelmezkellékek, parókák, jelvények, papirsapkák, álarcok, papirhangszerek és teremdiszkekről szóló árjegyzékét.

BUDAPEST, Gróf Károlyi-utca 26.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a jelen kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

Mechanikai üzletünket és nagy javító műhelyünket

megnyitottuk.

A midőn kérjük a t. közönség szives pártfogását, vagyunk kiváló tisztelettel

Geller és Németh

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetujdonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzótesztekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Köhögés.

A ki egészségét szereti azt megszünteti, 5245. közj. ig. bi Snyitvány igazolja a segélythozó sikert a Kaiser-főle

mell-caramellák

a 3 fenyővel.

Orvosilag kizárólag és ajánlva köhögés rekedtség, katherhus, nyálkásság, gégehurut görcs és számarhu. ut ellen. Csomag 20 és 40 f. Dobox 50 f. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Muraiózy László gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón. Harsányi Lajos gyógyszerára a „Mégváltóhoz” Püspökladány.

Villamos Világítás és Erőátvitel.

Fényes világítás a Dr. Just Wolfram lámpákkal Lakások, kávéházak vendéglők, üzletek és kirakatok részére.

Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek.

T. cz. megrendelőimnek a „Dr. Just” Wolfram lámpákat

félárban adom.

A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg.

Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője

Iroda és raktár Piacz u. 77.

Telefon sz. 567.

Telefon sz. 567.

Mindennemű ruhák

TISZTÍTÁSÁT

és festését, szépen és jutányosan eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmeifestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.